

I

Regionfullmäktige

Svar på interpellation från Anna-Karin Ramnemo Vänsterpartiet – CO2 budgeten hör ihop med allt

I en interpellation från Anna-Karin Ramnemo, Vänsterpartiet, ställs frågorna:

- Vilka konkreta åtgärder tänker det politiska styret i Jönköpings Region lägga fram för att få ner utsläppen av koldioxid radikalt?
- Vilka aktörer vill man från Region Jönköping samverka med för att nå utsläppsmålet enligt koldioxidbudgeten?
- Hur tänker man att nå målen av utsläppsminskningen utifrån rättsviseaspekten?

Sammanfattning och svar

Samverkan Region Jönköpings län ser ingen anledning att slå av på takten i klimatarbetet. Tvärtom visar de underlag vi nu har, t.ex. koldioxidbudgeten för Jönköpings län, att vi behöver öka takten. Nedan finns en beskrivning av vilka åtgärder som är viktiga för att skynda på utvecklingen. Vilka som ska prioriteras blir en fråga i kommande budgetarbeten.

Hållbarhetsprogrammet – viktiga åtgärder

Region Jönköpings läns målsättningar för klimatarbetet har beslutats inom ramen för Hållbarhetsprogram 2021-2025. I programmet fastslogs målet att minska organisationens klimatpåverkan från direkt påverkbara utsläpp med minst 25% till år 2025 jämfört med basåret 2019. Uppföljning som har gjorts under åren 2020-2022 indikerar att denna målsättning kommer att nås.

Organisationens fortsatta långsiktiga klimatarbete bör huvudsakligen beslutas inom ramen för kommande hållbarhetsprogram 2026-2030. Det kan även finnas behov av att höja ambitionsnivån för klimatmålet till 2025 vilket i så fall bör hanteras inom ramen för budget 2025.

I framtagandet av det nya hållbarhetsprogrammet för 2026-2030 föreslås att utgångspunkten bör vara att minska den direkta klimatpåverkan i enlighet med de mer ambitiösa målen som presenterades nyligen i klimatbudgeten för Jönköpings län. Det innebär även att det sätts årliga mål om utsläppsminskningar istället för enbart en långsiktig målsättning. Detta för att säkerställa en hög takt från början. Därutöver behöver en målsättning som omfattar även den indirekta påverkan fastställas.

För att kunna åstadkomma utsläppsminskningar som ligger i linje med koldioxidbudgeten för länet behövs bl.a. insatser för att energieffektivisera fastigheter och verksamheter, utbyggnad av egen elproduktion, elektrifiering av tågtrafik och öka andelen förnybara drivmedel i tåg och fordon. Därtill behövs insatser för påverka organisationens indirekta klimatpåverkan. Det kan t.ex. vara att främja överflyttandet av resande med bil till kollektivtrafik, främja klimatsmart arbetspendling, främja återanvändning med mera.

Regionala utvecklingsstrategin – viktiga åtgärder

Klimatarbete och en grön omställning är förutsättningar för att nå målen i den regionala utvecklingsstrategin och ligger till grund för utvecklingsinsatser som medfinansieras till länets aktörer eller genomförs i egen regi för en hållbar utveckling i länet.

Viktiga insatsområden för att fortsätta bidra till minskade koldioxidutsläpp i länet är:

- Hållbara resor och transporter – insatser behövs för att öka andelen hållbara persontransporter genom t.ex. utvecklad kollektivtrafik samt för att driva på omställningen och elektrifieringen i transportsektorn.
- Förnybar energi och energieffektivisering – insatser behövs för att öka mängden förnybar energiproduktion i länet samt att fler arbetar med energieffektivisering
- Cirkulär ekonomi och hållbar konsumtion
- Skogsråvara och långvariga träprodukter som ersättning för fossila material liksom högre förädlingsvärde och cirkularitet för skogliga restmaterial.

Samverkan

Det finns idag en utvecklad samverkan i länet genom Klimatrådet som Länsstyrelsen är värd för. Den klimat- och energistrategi som finns framtagen för länet och som Länsstyrelsen ansvarar för tillsammans med den Regionala utvecklingsstrategin visar på vilka åtgärder som behöver arbetas med i samverkan. Som stor organisation i länet tar vi genom hållbarhetsprogrammet ansvar för att uppfylla det vi kan. Det finns flera grupper med representanter från Region Jönköpings län, kommunerna, näringsliv med flera som arbetar tillsammans för att lösa olika klimatutmaningar. Regionala utvecklingsmedel riktas också till gemensamma insatser. Vår medverkan i Klimatrådet fortsätter på alla nivåer.

Rättvisespekten

Våra styrande dokument på hållbarhetsområdet tar sin utgångspunkt i Agenda 2030 som är en global agenda för hur FN-länderna ska jobba för hållbar utveckling. Agenda 2030 innefattar de tre dimensionerna av hållbarhet – social, ekonomisk och miljömässig. Det innebär att även den sociala hållbarheten är viktig och ska beaktas i vårt regionala arbete utifrån hur olika beslut och åtgärder påverkar människor både lokalt och globalt. Att aktivt arbeta med att minska klimatpåverkan i vår region är ett bidrag till en bättre värld för alla idag och för kommande generationer.

Tommie Ekered (M)
Ordförande i nämnden för trafik
infrastruktur och miljö